

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí/ho práce Posudek oponenta/ky

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Víchová Veronika

Název práce Čtenářství webtoonů v Česku

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Končelík Jakub

Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Ze srovnání předložených tezí a práce samotné (i z metodologického semináře) dovozují (a i vím), že Veronika Víchová nad tématem své diplomové práce velmi pečlivě přemýšlela, a tak není nijak překvapivé, že se od schválených tezí nijak významně neodchyluje. Odchylky (včetně té nejvýznamnější, kdy došlo k metodologickému skoku od focus groups k dotazníkovému šetření) ovšem nijak nediskutuje. Práce neobsahuje diskuzi tezí, vysvětlení uvedené na s. 2 považují za neuspokojivé, až mírně zmatečné: "Vzhledem k tématům, na která jsem během psaní narazila, a byly pro mne nová, zajímavá, a chtěla jsem o nich zjistit více, a tak bylo nutné z původních plánů částečně ustoupit, aby byla práce úspěšně dokončena." Inu – nerozumím a pořád mne zajímá, proč k té změně došlo a zda byla konzultována. V souhrnu ovšem nemám k souladu původního záměru formulovaného v tezích a výsledné práce zásadních připomínek – drží pohromadě.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	A
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	B
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	D
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	C
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	B

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Schopnost sestavit bibliografii k tématu a sekundární zdroje kriticky vyhodnotit a generalizovat hodnotím jako excelentní – diplomantka sesbírala a vstřebala zdroje relevantní a její výklad je stručný, ale výstižný, poučený a s citovanými autory konzistentní. Teoretický úvod do použité metody je dostatečně zverubný a slouží obstojně. Užití kvantitativních nástrojů obsahové analýzy považují za v podstatě bezproblémové, ale to, bohužel, vůbec neznamená, že by analýza byla úspěšná. Potíž je totiž skryta již v samotném startu. Autorka aplikuje v podstatě vhodnou metodou dobře zkontruovaný dotazník na disfunkční výběrový vzorek. A na vině je po mém soudu zvolená metoda oslovení čtenářů a distribuce dotazníku. Na slabou odezvu a s ním spojené riziko ale diplomantka měla přijít už ve fázi předvýzkumu, proto se dělá! A skoro si myslím, že tento problém tušila a věděla, proč chce dělat focus groups. Takže i tady se patří znovu se ptát: proč ta změna metody? Zcela mi chybí

formulace toho, nač chce autorka přijít. Veroniko, jaká byla hypotéza? Co přesně jste chtěla vyzkoumat? A povedlo se Vám to?

U grafů i tabulek (ale ono to musí být patrné i u výkladu v textu) se vždy patří uvést bázi dat – aby čtenář tušil, s jakou částí vzorku graf pracuje. Předejde se tak zmatkům. Když nevím, z jaké báze dat autorka počítá, vůbec netuším, podíl na čem je třeba těch 75,7% jako vyčíslení 28 kusů respondentů (s. 50)... Kolik respondentů je tady 100% a proč jejich soubor nedělá 100 % vždy (s. 35)? Navíc 79 lidí nelze měřit s přesností na desetiny procenta, vždyť ty repondenty neporucujete. Že se nadpoloviční většina čtenářů ke knize dostane cestou daru, se mi nezdá možné (s. 32). Když graf neukazuje nic zajímavého, měl by ustoupit a udělat místo uinterpretaci něčeho zajímavějšího. Kupříkladu věta "Mezi respondenty a respondentkami není viditelný výrazný rozdíl v počtu responzí ani v poměru aktivních a neaktivních konzumentů webtoonů." (s. 61) docela hezky shrnuje poselství celé strany 61, a oba tam uvedené grafy jsou tak vlastně zbytečné...

Naopak v citacích respondentů jsou silné momenty práce (s. 47).

Drobnosti: Kdo je Matylda? (s. 3) U karikaturistů, kteří pohlí vývojem, by bylo vhodné uvést, kdy žili (třeba Hogarth plove mezi dvěma stoletími). Nepochopil jsem co je "lekturální funkce" (s. 8). Nejuznávanější díla české komiksově školy bych nevybíral na základě Wikipedie (s. 13). Odborná komunita se může přít o hodnotu a význam Příběhů Malého boha, či Péráka svobodněji, Vy se ale raději opřete o nějakou zavedenou autoritu. Všemmu výše uvedenému navzdory ale platí, že práce je nepochybně původní a rozhodně přínosná.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte písmeno na škále A – B – C – D – E – F (A=nejlepší, F= nevyhovující)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	D
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	C
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	B
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte písmenem F. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	B
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte písmenem F)	E
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	s

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Výklad je logický, strukturovaný a pochopitelný, u analýzy samotné ale závěry klopytají (až padají) se vzorkem (viz výše).

Vlastně celá úvodní část s definicí pojmů, vymezením předmětu zájmu a teoretickým ukotvením práce dobře staví kolem základních sloupů výkladu – webtoonů a čtenářství – použitelné lešení. Autorka tak činí mimořádně úsporným, generalizovaným způsobem, ale funkčně. Její výklad ale úpí a trpí v postroji lajdáckých korektur. Ve vztahu ke zbytku práce je jazyk teoretické části výkladu překvapivě neobratný a působí až strojově. Snad (možná) je ve vleku překladů z angličtiny? To by mohlo být vysvětlením u větší části výkladu, u pasáží věnovaných čtenářství ale diplomantka pracovala s českojazyčnou literaturou, a tak mne jistá tuhost výkladu místy přecházející v jeho nesrozumitelnost překvapuje. A pochybuji, že takto diplomantka v běžném životě promlouvá. Pro příklad a ilustraci zmiňovaného si dovolím vybrat jednu ukázkou: "Podle Moeller bývají čtenáři komiksů stigmatizováni jako lidé s nedostatečným sociálním citěním, nedostatkem sebevědomí, a často muži." (s. 36) Kreativní práce s (nejen) interpunkcí v této větě otevírá řadu interpretací, o které autorka bezpochyby nestála! Z dalších ukázek jazykové těžkopádnosti, která posouvá text na hranici srozumitelnosti, by mohlo jako ilustrace zaznít třeba: "Dle návratnosti dotazníku, který jsem sdílela do skupin na Facebooku, které dohromady měly přes přibližně 2500 členů, a sdílením mezi přáteli." (s. 41) "Toto hodnocení umožňuje např. Uber, kde jde mimo kvality služby a chování řidiče zákazníkem, hodnotit i chování zákazníka řidičem." (s. 25) "Proto může být podstatným vlivem na výběr komiksu může estetický vkus čtenáře, který poté může inklinovat k určitému výtvarnému stylu (např. mangy), nebo také ze vzdělávacích (často jazykových) důvodů." (s. 38)

Jazyková úroveň práce je ve svém souhrnu nedobrá. Ale opravdu věřím, že mnohočetné přehmaty v interpukci (hlavně čárky, srov. namátkou s. 4, 15, 21, 59; ale i tečky (s. 6, 37)), řadu překlepů (s. 16) a místy matoucí slovosled (srov. s. 1, 14, 16,) až na úrovni nadpisu (s. 18) by jedno přečtení navíc bezpochyby napravilo.

Troufnu si hádat, že se dilomantka dostala do časové tísně, ale ať už byl důvod jakýkoliv, korektorské leplovství práci velmi škodí. Navíc – jak jsem již opakovaně uvedl – se dostává na hranici srozumitelnosti. Veroniko, když napíšete "autor si tak může být flexibilní, vytvořit si osobitý styl, experimentovat, rozvíjet se různými způsoby, a adaptovat se příležitostí," (s. 14) já sice chápu podstatu sdělení, ale přesto cítím dosti neodbytně, že jsem ho

mohl dostat v o něco stravitelnější podobě. Navíc třeba v Závěru ukazujete, že jste konzistentní a čtivé podoby výkladu mocna. Neboť Závěr jest hámcení prost. Tak proč to nešlo i ve zbytku ráce?

A další drobnost pro ilustraci: Velmi oceňuji, že autorka věnovala pozornost distinkci mezi znaky "-" a "–", ale jednotnou formu neudržela (srov. s. 10, 17, či 22). Stejně tak bibliografické odkazy jsou v drtivé většině konzistentní, ale místy chybí "s." (21). V této souvislosti jsem přes veškerou snahu nepochopil logiku užití znaku "©" – kdy do odkazu vstupuje a co indikuje (srov. s. 4, 5, 11, či 27)?

Grafická úprava asi nebyla v úplném popředí autorčina zájmu, ale zrovna text věnovaný mediálním obsahům příznačným především svou vizuální složkou by si přílohy v podobě příkladů a ilustrací pojmenovávaných jevů a závislostí v podobě barevných ukázek opravdu zasloužil. Stáhnout a vložit obrázky webtoonů (již ze své povahy digitálně existujících) by nemělo být nic složitého. Úhlednost a vizuální složka tedy nepatří k přednostem práce (vložené obrázky jsou nečitelné a z části černobílé (není jasné proč, srov. s. 30 proti s. 10), řádkování ujízdí (s. 5) atd.). Chybí seznam zkratk. Naopak oceňuji zařazení kompletního znění dotazníku do přílohy.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Shrnu-li: Autorka prokázala schopnost shromáždit poznatky, vymezit pole svého zájmu, sestavit metodu, sesbírat data a analyzovat je, přehledným způsobem svá zjištění utřídit a nepřiliš kultivovaným způsobem nabídnout čtenáři. Posuzovaná diplomová práce je obsahově originální a považuji ji za užitečný příspěvek ke studiu moderních mediálních obsahů. Veronika Víchová prokázala, že ovládá schopnosti a dovednosti příslušné odbornému diskurzu, její diplomová práce svým zpracováním a obsahem splňuje požadovaná kritéria, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Práci považuji za zpracovanou poctivě a se zaujetím pro věc, a tak ji navzdory výše uvedeným formálním i metodickým výhradám navrhuji hodnotit na pomezí "velmi dobré" až "dobré", tj. stupněm D.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Veroniko, vzhledem k výsledné práci se nemohu nezeptat: Proč jste změnila metodický záměr a přešla k dotazníkovému šetření?
5.2	Šlo by třemi větami shrnout, na co jste přišla? Co jste zjistila?.
5.3	
5.4	

6. ANTIPLAGIÁTORSKÁ KONTROLA TEXTU

Seznámil jsem se s výsledky antiplagiátorské kontroly v SISu.

Komentář pro případnou shodu nad 5%:

6.1	
-----	--

6. NAVRHOVANÉ CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

- A**
B
C
D
E
F nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: 28. 1. 2023

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích na sekretariát příslušné katedry. Posudek nahrajte do SISu ve formátu PDF, nebo jej zašlete sekretářce příslušné katedry, která jej do SISu nahraje v zastoupení. Nevkládejte do SISu naskenované posudky s podpisem. V SISu musí být posudek bez podpisu.